

810**PROGRAM WYKONAWCZY**

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Mołdowy
w dziedzinie kultury, edukacji i nauki na lata 2006—2008,**

podpisany w Kiszyniowie dnia 14 czerwca 2006 r.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz Rząd Republiki Mołdowy, zwane dalej „Stronami”,

kierując się zasadami zachowania pokoju, poszanowania praw człowieka, otwartości, tolerancji oraz dialogu kultur,

pragnąc rozwoju szerokiej współpracy w dziedzinie kultury, edukacji, nauki oraz w zakresie spraw młodzieży i sportu,

nadając szczególne znaczenie bezpośrednim i twórczym kontaktom międzyludzkim,

w celu realizacji *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Mołdowa o współpracy kulturalnej i naukowej*, podpisanej w Kiszyniowie dnia 10 grudnia 1997 roku,

uzgodniły, co następuje:

I. Kultura i sztuka**Artykuł 1**

Strony będą dążyły do organizowania koncertów, spektakli teatralnych, festiwali i innych wydarzeń artystycznych w kraju partnera.

Artykuł 2

Strony będą wspierały udział swoich artystów i zespołów w wydarzeniach artystycznych organizowanych w kraju partnera.

Artykuł 3

1. Strony wymieniają na zasadach wzajemności zespoły folklorystyczne w ramach międzynarodowych festiwali folkloru organizowanych w obu krajach.

2. Strony będą popierały współpracę instytucji i organizacji związanych z ruchem amatorskim i sztuką ludową. Strony umożliwią, na zasadach wzajemności, wymianę specjalistów z obu dziedzin.

Artykuł 4

Strony będą wspierały organizowanie w kraju partnera wystaw sztuki współczesnej lub klasycznej. Szczegóły współpracy będą uzgadniane między zainteresowanymi instytucjami.

Artykuł 5

1. Strony będą wszechstronnie wspierały na swoim terytorium, zgodnie z prawem wewnętrznym każdej ze Stron, przedsięwzięcia kulturalne, oświatowe i naukowe organizacji osób pochodzenia polskiego w Republice Mołdowy i osób pochodzenia mołdawskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Strony umożliwią uzyskiwanie przez organizacje, o których mowa w ustępie 1 artykułu, pomocy finansowej z zagranicy oraz pomocy rzeczowej. Pomoc rzeczowa może być zwolniona z opłat celnych, jeśli taką możliwość przewidują przepisy obowiązujące w każdym z państw Stron.

Artykuł 6

Strony będą popierały zorganizowanie w 2006 roku w Rzeczypospolitej Polskiej Dni Kultury Mołdawskiej, a w 2007 roku w Republice Mołdowy Dni Kultury Polskiej.

Artykuł 7

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę w dziedzinie archeologii, muzealnictwa, konserwacji i ochrony zabytków między zainteresowanymi instytucjami polskimi i mołdawskimi. Szczegóły współpracy zostaną uzgodnione między zainteresowanymi instytucjami.

Artykuł 8

Strony będą współpracowały w celu niedopuszczenia do nielegalnego wwozu, wywozu i przekazywania dóbr kultury stanowiących ich dziedzictwo kulturalne, zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w danym kraju oraz konwencjami międzynarodowymi, których oba kraje są sygnatariuszami. Strony uznają, że dobra

kultury nielegalnie wywiezione z terytorium jednego państwa i nielegalnie wwieszone na terytorium drugiego państwa podlegają zwrotowi.

Artykuł 9

Strony będą współpracowały w dziedzinie ochrony praw autorskich i pokrewnych, zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w danym kraju oraz konwencjami międzynarodowymi, których oba kraje są sygnatariuszami.

Artykuł 10

Strony będą popierały współpracę Bibliotek Narodowych obu krajów w zakresie wymiany ekspertów, a także informacji, publikacji i mikrofilmów. Strony będą dążyły do realizacji wspólnych projektów edukacyjnych w dziedzinie czytelnictwa książek oraz działalności wydawniczej i bibliotecznej.

Artykuł 11

Strony będą popierały współpracę realizowaną na podstawie *Porozumienia o współpracy między Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej a Państwową Służbą Archiwalną Republiki Mołdowa*, podpisanego w Warszawie dnia 29 maja 2004 roku, koncentrując w szczególności swoją uwagę na dostępie badaczy do zbiorów obu krajów.

Artykuł 12

Strony będą popierały współpracę na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) w dziedzinie kultury, edukacji i nauki oraz bezpośrednią współpracę między Polskim Komitetem i Mołdawską Narodową Komisją do spraw UNESCO.

II. Edukacja i nauka

Artykuł 13

Strony będą współpracowały zwracając szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- 1) wymianę doświadczeń, materiałów informacyjnych i dydaktycznych w dziedzinie szkolnictwa;
- 2) wspieranie nauczania języka polskiego jako obcego w Republice Mołdowy na Uniwersytecie Państwowym Mołdowy w Kiszyniowie i na Uniwersytecie Państwowym „Alecu Russo” w Bielcach, między innymi przez kształcenie kadr nauczycielskich i zapewnienie odpowiedniego wyposażenia dydaktyczno-rzeczowego tych ośrodków;

- 3) zapewnienie możliwości nauczania języka ojczystego i niektórych przedmiotów w języku ojczystym obywatelom Republiki Mołdowy polskiego pochodzenia, w ramach mołdawskiego systemu oświaty;
- 4) popieranie bezpośredniej współpracy między szkołami i szkołami wyższymi;
- 5) popieranie wspólnych imprez naukowych, w tym konferencji i sympozjów oraz olimpiad i konkursów młodzieżowych.

Artykuł 14

1. Strona polska przyjmie corocznie, bez pobierania opłat za naukę:

- 1) do 5 obywateli Republiki Mołdowy na studia wyższe;
- 2) do 2 obywateli Republiki Mołdowy na studia doktoranckie lub staże naukowe.

2. Strona mołdawska przyjmie corocznie obywateli polskich w celu odbycia staży naukowych, w łącznym wymiarze 45 miesięcy, bez pobierania opłat za naukę.

3. Kierunki oraz liczba osób na studia wyższe, studia doktoranckie i staże naukowe będą uzgadniane corocznie między Stronami.

Artykuł 15

Dzieci pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Mołdowy mają prawo do nauki w szkołach państwowych wszystkich szczebli drugiej Strony, bez pobierania opłat za naukę, zgodnie z przepisami obowiązującymi w każdym z państw Stron.

Artykuł 16

Strona polska, w porozumieniu ze Stroną mołdawską, skieruje corocznie do Republiki Mołdowy:

- 1) nauczycieli języka polskiego i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim do pracy dydaktycznej w przedszkolach i szkołach na terytorium Republiki Mołdowy, do których uczęszczają dzieci polskiego pochodzenia;
- 2) pracowników dydaktycznych — specjalistów w dziedzinie języka polskiego i literatury polskiej, do pracy w szkołach wyższych Republiki Mołdowy.

Artykuł 17

Strona polska przyjmie corocznie na letnie kursy języka i literatury polskiej nauczycieli i studentów kierunków pedagogicznych, filologii polskiej i lektoratów języka polskiego z Republiki Mołdowy.

Liczba studentów i nauczycieli będzie uzgadniana corocznie.

Artykuł 18

Strony będą udzielały sobie wzajemnej pomocy w zakresie zaopatrywania placówek oświatowych w podręczniki, literaturę metodyczną i inne środki dydaktyczne celem zaspokojenia potrzeb oświatowych osób pochodzenia polskiego, jak również w zakresie zaopatrywania w pomoce metodyczno-dydaktyczne lektoratów języka polskiego w mołdawskich szkołach wyższych.

Artykuł 19

Strony przeanalizują możliwości utworzenia w Republice Mołdowy liceum z nauczaniem w języku polskim. Szczegóły realizacji projektu będą uzgadniane na drodze konsultacji dwustronnych.

Artykuł 20

Strony będą popierały rozwój współpracy i bezpośrednich kontaktów szkół wyższych i jednostek naukowych prowadzonych na podstawie zawartych między nimi umów.

Artykuł 21

Strony będą sprzyjały udziałowi naukowców i specjalistów w seminariach naukowych, konferencjach, sympozjach i innych przedsięwzięciach, przy czym warunki finansowe będą określane każdorazowo przez organizatorów imprezy.

Artykuł 22

Strony będą sprzyjały realizacji wspólnych przedsięwzięć aktywizujących proces nauczania i inspirujących potrzeby poznawcze młodego pokolenia (konkursy, olimpiady językowe i przedmiotowe, zawody międzynarodowe, wspólne programy artystyczne i inne).

Warunki uczestnictwa będą ustalane bezpośrednio między zainteresowanymi instytucjami.

Artykuł 23

Strony będą popierały współpracę Polskiej Akademii Nauk i Akademii Nauk Mołdowy prowadzoną na podstawie porozumienia podpisanego przez obie Akademie.

III. Młodzież i Sport

Artykuł 24

1. Strony będą popierały rozwój wszechstronnej współpracy w zakresie spraw dotyczących młodzieży poprzez:

- 1) wymianę młodzieży w różnych dziedzinach;
- 2) wymianę doświadczeń między specjalistami i ekspertami w różnych sprawach dotyczących aktywności młodzieżowej;
- 3) wymianę doświadczeń między stowarzyszeniami oraz organizacjami rządowymi i pozarządowymi;
- 4) zainteresowanie szkoleniami i badaniami w zakresie spraw młodzieży;
- 5) wspólne opracowania i realizację programów młodzieżowych.

2. Zainteresowane instytucje i organizacje będą ustalały między sobą zasady wymiany i warunki jej finansowania.

Artykuł 25

1. Strony będą popierały bezpośrednie kontakty federacji, stowarzyszeń i klubów sportowych obu krajów.

2. Współpraca instytucji sportowych będzie obejmowała:

- 1) popularyzację dyscyplin sportu;
- 2) wymianę doświadczeń oraz materiałów naukowych i metodycznych;
- 3) organizację seminariów i szkoleń podnoszących kwalifikacje specjalistów w dziedzinie kultury fizycznej i sportu;
- 4) wymianę doświadczeń w zakresie sportu masowego, walki z dopingiem oraz zapewnienia bezpieczeństwa na imprezach sportowych;
- 5) wymianę trenerów i szkoleniowców różnych dyscyplin.

3. Zainteresowane instytucje będą ustalały między sobą zasady wymiany i warunki jej finansowania.

IV. Informacja

Artykuł 26

Strony będą popierały wymianę informacji pomiędzy odpowiednimi instytucjami w obu krajach. Strony będą wspierały wymianę publikacji i pomocy naukowych umożliwiających poznanie historii, geografii i kultury obu krajów.

Artykuł 27

Strony będą popierały rozwój kontaktów w dziedzinie radiofonii i telewizji publicznej obu krajów.

Artykuł 28

Telewizje publiczne obu krajów będą współpracowały zgodnie z Umową między Telewizją Polską S.A. i Teleradio Mołdowa, podpisaną w Kiszyniowie dnia 7 lutego 1997 roku, w ramach której będą dążyły do rozszerzenia współpracy programowej.

V. Warunki wymiany osobowej

Artykuł 29

Wymiana osobowa będzie odbywała się w ramach: studiów wyższych, studiów doktoranckich, staży naukowo-badawczych, kursów językowych, delegowania do szkół wyższych pracowników dydaktycznych - specjalistów w dziedzinie języka polskiego i literatury polskiej oraz języka mołdawskiego i literatury mołdawskiej oraz nauczycieli języka polskiego, a także wizyt krótkoterminowych.

Artykuł 30

Strona wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie objętej niniejszym Programem będą posiadały ubezpieczenie (polisę) na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków, chyba że prawo do świadczeń zdrowotnych wynika z przepisów kraju przyjmującego.

Artykuł 31

Osobom uczestniczącym w wymianie na podstawie artykułu 14 Programu:

1. Strona przyjmująca zapewni:

- 1) bezpłatną naukę lub staż w publicznych szkołach wyższych oraz jednostkach uprawnionych do prowadzenia studiów doktoranckich;
 - 2) możliwość odpłatnego zakwaterowania w domu studenckim.
2. Strona wysyłająca zapewni, że kandydaci będą posiadali środki wystarczające do pokrycia kosztów utrzymania i zakwaterowania.
3. Przekazanie dokumentów kandydatów na następny rok akademicki nastąpi drogą dyplomatyczną, do końca kwietnia każdego roku.

Artykuł 32

1. Pracownikom dydaktycznym - specjalistom w dziedzinie języka polskiego i literatury polskiej oraz nauczycielom języka polskiego kierowanym na podstawie artykułu 16 Programu do pracy w Republice Mołdowy, Strona mołdawska zapewni:
- 1) miesięczne wynagrodzenie oraz wynagrodzenie za okres urlopu, zgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi;
 - 2) pomoc w załatwieniu formalności związanych z zatrudnieniem i pobytem.
2. Strona polska pokryje koszty podróży skierowanych pracowników dydaktycznych i nauczycieli do miejsca zatrudnienia i z powrotem. Strona polska prześle dokumenty pracowników dydaktycznych i nauczycieli drogą dyplomatyczną, nie później niż do 15 maja każdego roku.

Artykuł 33

Osobom uczestniczącym w wymianie na podstawie artykułu 17 Programu, Strona przyjmująca pokryje koszty uczestniczenia w kursie, z wyjątkiem kosztów podróży.

Artykuł 34

Osoby, które podjęły naukę na studiach wyższych, studiach doktoranckich oraz stażach naukowych przed wejściem w życie niniejszego Programu, będą kontynuowały naukę do czasu jej ukończenia na wcześniej ustalonych warunkach.

Artykuł 35

1. Za obopólną zgodą Stron do niniejszego Programu mogą być wniesione zmiany i uzupełnienia, uwzględnione w oddzielnie sporządzonych protokołach, stanowiących nieodłączną część niniejszego Programu.

2. Sprawy sporne i rozbieżności wynikłe z interpretacji lub stosowania postanowień niniejszego Programu będą rozstrzygane na drodze rozmów i konsultacji.

VI. Postanowienia końcowe

Artykuł 36

Program nie wyklucza możliwości realizacji innych form współpracy w dziedzinie kultury, edukacji, nauki, młodzieży i sportu, pod warunkiem uzgodnienia ich drogą dyplomatyczną.

Artykuł 37

1. Program niniejszy wejdzie w życie w dniu otrzymania późniejszej noty o dopełnieniu przez Strony procedur wewnątrzpaństwowych, koniecznych dla jego wejścia w życie i będzie obowiązywał do dnia 31 grudnia 2008 roku.

2. Program niniejszy pozostanie w mocy do wejścia w życie nowego Programu, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2009 roku.

Podpisano w...*Ki...* dnia *14 czerwca 2006* roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i mołdawskim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej

Barbara Tupał-Erecińska

Z upoważnienia Rządu
Republiki Mołdowy

[Signature]

PROGRAM EXECUTIV
ÎN TRE
GUVERNUL REPUBLICII POLONE
ȘI
GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
ÎN DOMENIUL CULTURII, EDUCAȚIEI ȘI ȘTIINȚEI
PE ANII 2006 – 2008

Guvernul Republicii Polone și Guvernul Repu

blicii Moldova, denumite în continuare „Părți”,

conducându-se de principiile menținerii păcii, respectării drepturilor omului, deschiderii, toleranței și dialogului între culturi,

dorind să dezvolte colaborarea amplă în domeniul culturii, educației, științei, cât și în problemele tineretului și sportului,

acordînd atenție deosebită contactelor directe și de creație între oameni,

în scopul executării *Acordului între Guvernul Republicii Polone și Guvernul Republicii Moldova*, privind colaborarea culturală și științifică, semnat la Chișinău la 10 decembrie 1997,

au convenit asupra celor ce urmează:

I. Cultura și arta

Articolul 1

Părțile vor tinde să organizeze concerte, spectacole teatrale, festivaluri și alte acțiuni artistice în țara partenerului.

Articolul 2

Părțile vor susține participarea artiștilor și colectivelor sale la acțiunile artistice organizate în țara partenerului.

Articolul 3

1. În baza principiului de reciprocitate, Părțile vor face schimb de colective folclorice în cadrul festivalurilor folclorice internaționale organizate în ambele țări.

2. Părțile vor favoriza colaborarea instituțiilor și organizațiilor, legate de activitatea de amatori și de arta populară. În baza principiului de reciprocitate, Părțile vor facilita schimbul de specialiști în domeniile menționate.

Articolul 4

Părțile vor sprijini expozițiile de artă modernă sau clasică organizate în țara partenerului. Detaliile colaborării vor fi coordonate între organizațiile interesate.

Articolul 5

1. Părțile vor susține omnilateral, pe teritoriul său, în conformitate cu legislația sa internă, activitățile culturale, instructive și științifice desfășurate de persoanele de origine moldovenească în Republica Polonă și de către organizațiile persoanelor de origine poloneză în Republica Moldova.

2. Părțile vor facilita obținerea ajutorului financiar și material de peste hotare de către organizațiile menționate în punctul 1 al prezentului articol. Ajutorul material poate fi scutit de taxele vamale, dacă aceasta este prevăzut de legislațiile în vigoare în fiecare din statele Părților.

Articolul 6

Părțile vor susține organizarea Zilelor Culturii Moldovenești în Republica Polonă în anul 2006, iar în anul 2007 a Zilelor Culturii Poloneze în Republica Moldova.

Articolul 7

Părțile vor sprijini colaborarea nemijlocită între organizațiile moldovenești și poloneze în domeniul arheologiei, muzeisticii, restaurării și protecției monumentelor istorice. Detaliile colaborării vor fi coordonate între instituțiile interesate.

Articolul 8

Părțile vor coopera în scopul prevenirii introducerii, scoaterii și transmiterii ilicite a valorilor culturale ce aparțin patrimoniului lor cultural în corespundere cu legislația în vigoare în țara respectivă și convențiile internaționale, semnatarii cărora sînt ambele țări. Părțile consideră, că valorile culturale, scoase ilicit de pe teritoriul unui stat și introduse ilicit pe teritoriul celuilalt stat, sînt pasibile de restituire.

Articolul 9

Părțile vor colabora în domeniul protecției drepturilor de autor și a drepturilor conexe în conformitate cu legislația în vigoare în țara respectivă și convențiile internaționale semnatarilor cărora sînt ambele țări.

Articolul 10

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Bibliotecile Naționale ale ambelor țări în domeniul schimbului de experți, precum și de informații, publicații și microfilme. Părțile vor tinde spre realizarea proiectelor comune de instruire în domeniul popularizării cărții, activității editoriale și bibliotecilor.

Articolul 11

Părțile vor sprijini colaborarea efectuată în baza *Acordului de colaborare între Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova și Directorul Principal al Arhivelor de Stat ale Republicii Polone* din 29 mai 2004, semnat la Varșovia, luînd în considerație în particular accesul cercetătorilor la fondurile arhivelor ambelor țări.

Articolul 12

Părțile vor susține cooperarea în cadrul forului Organizației Națiunilor Unite pentru probleme de educație, știință și cultură (UNESCO) în domeniul culturii, educației și științei precum și colaborarea directă între Comisia Națională moldovenească și Comitetul polonez pentru UNESCO.

II. Educația și știința

Articolul 13

Părțile vor colabora, acordînd o atenție deosebită următoarelor chestiuni:

- 1) schimbul de experiență, de materiale informative și didactice în domeniul învățămîntului;
- 2) susținerea studierii limbii polone ca limbă străină la Universitatea de Stat din Moldova și la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, inclusiv prin instruirea cadrelor didactice și asigurarea adecvată cu echipamentul didactico-material a acestor instituții.

- 3) asigurarea posibilității de studiere a limbii materne și în limba maternă a unor discipline, pentru cetățenii Republicii Moldova de origine poloneză, în învățământul preuniversitar moldovenesc.
- 4) susținerea contactelor directe între școli și instituțiile de învățământ superior;
- 5) susținerii acțiunilor științifice comune, inclusiv conferințelor, simpozioanelor, cât și olimpiadelor și concursurilor pentru tineret.

Articolul 14

1. Partea poloneză va primi în fiecare an, fără plată pentru instruire:
 - 1) pînă la 5 cetățeni ai Republicii Moldova în instituții de învățământ superior,
 - 2) pînă la 2 cetățeni ai Republicii Moldova la studii de doctorat sau stagii științifice.
2. Partea moldovenească va primi anual cetățeni polonezi pentru stagii științifice pe un termen total de 45 de luni, fără achitarea plății pentru instruire.
3. Specialitățile și numărul de persoane pentru instituțiile de învățământ superior, doctorantură și stagii științifice vor fi coordonate în fiecare an de către Părți.

Articolul 15

Copiii colaboratorilor reprezentanțelor diplomatice și instituțiilor consulare ale Republicii Moldova și Republicii Polone au dreptul la instruire în instituțiile de învățământ de stat de toate nivelurile ale celeilalte Părți, fără achitarea plății pentru instruire, în conformitate cu reglementările în vigoare din statele Părților.

Articolul 16

Partea poloneză, prin acord cu Partea moldovenească, va delega în fiecare an în Republica Moldova:

- 1) învățători și profesori de limbă polonă și alte obiecte predate în limba polonă, pentru activitate didactică în grădinițe și școli pe teritoriul Republicii Moldova, frecventate de copii de origine poloneză;
- 2) cadre didactice – specialiști în domeniul limbii polone și literaturii polone pentru activitate în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova.

Articolul 17

Partea poloneză va primi în fiecare an la cursuri de vară de limbă și literatură polonă profesori și studenți ai facultăților pedagogice, filologie poloneză și catedrelor de limbă polonă din Republica Moldova.

Numărul de studenți și profesori va fi coordonat în fiecare an.

Articolul 18

Părțile se angajează sa-și acorde ajutor reciproc în asigurarea instituțiilor de învățământ preuniversitar cu manuale, literatură metodică și alte materiale didactice în scopul satisfacerii necesităților de instruire ale persoanelor de origine poloneză, cât și în cadrul asigurării catedrelor de limbă polonă din instituțiile de învățământ superior moldovenești cu materiale metodicodidactice.

Articolul 19

Părțile vor examina posibilitatea deschiderii în Republica Moldova a unui liceu cu predare în limba polonă. Detaliile realizării proiectului vor fi coordonate pe calea consultărilor bilaterale.

Articolul 20

Părțile vor susține dezvoltarea colaborării și contactelor directe între instituțiile de învățământ superior și instituțiile științifice, realizate în baza acordurilor încheiate între acestea.

Articolul 21

Părțile vor susține participarea savanților și specialiștilor la seminare științifice, conferințe, simpozioane și alte acțiuni, condițiile financiare fiind stabilite de către organizatori de fiecare dată.

Articolul 22

Părțile vor susține realizarea acțiunilor comune, care impulsionează procesul de instruire și stimulează necesitățile cognitive ale tinerei generații (concursuri, olimpiade lingvistice și pe obiecte, competiții internaționale, programe artistice comune etc.).

Condițiile participării vor fi stabilite nemijlocit între instituțiile interesate.

Articolul 23

Părțile vor susține colaborarea între Academia de Științe a Moldovei și Academia Poloneză de Științe, realizată în baza acordului semnat de ambele Academii.

III. Tineretul și Sportul

Articolul 24

1. Părțile vor sprijini dezvoltarea colaborării omnilaterale a tineretului prin:
 - 1) schimb de tineret în diverse domenii;
 - 2) schimb de experiență între specialiști și experți în diverse probleme legate de activitatea tineretului;
 - 3) schimb de experiență între asociații, organizații guvernamentale și non-guvernamentale;
 - 4) cointeresarea pentru instruire și cercetări în domeniul problemelor tineretului;
 - 5) elaborarea și realizarea în comun a programelor pentru tineret.

2. Instituțiile și organizațiile interesate vor stabili între ele principiile schimbului și condițiile financiare ale acestuia.

Articolul 25

1. Părțile vor susține contactele directe între federații, asociații și cluburi sportive din ambele țări.
2. Colaborarea instituțiilor sportive va include:
 - 1) popularizarea disciplinelor sportive;
 - 2) schimb de experiență, materiale științifice și metodice;
 - 3) organizarea seminarelor și cursurilor de perfecționare a specialiștilor în domeniul culturii fizice și sportului;
 - 4) schimb de experiență în sfera sportului de masă, combaterea dopingului, cât și asigurarea securității în cadrul activităților sportive;
 - 5) schimb de antrenori și specialiști în diferite ramuri de sport.
3. Organizațiile interesate vor stabili de fiecare dată între ele principiile schimbului și condițiile financiare ale acestuia.

IV. Informația

Articolul 26

Părțile vor sprijini schimbul de informații între instituțiile respective din ambele țări. Părțile vor contribui la schimbul de publicații și compendii științifice care permit familiarizarea cu istoria, geografia și cultura ambelor țări.

Articolul 27

Părțile vor susține dezvoltarea contactelor în domeniul radiofuziunii și televiziunii publice din ambele țări.

Articolul 28

Televiziunile publice din ambele țări vor colabora în conformitate cu Acordul între S.A. Televiziunea Polonă și Teleradio Moldova, încheiat la 7 februarie 1997, la Chișinău, în cadrul căruia vor tinde spre extinderea cooperării de program.

V. Condițiile schimbului de persoane

Articolul 29

Schimbul de persoane se va efectua în cadrul: învățământului superior, doctoranturii, stagiilor de cercetare științifică, cursurilor lingvistice, delegării cadrelor didactice – specialiștilor de limba și literatura polonă cât și de limba și literatura moldovenească, din instituțiile de învățământ superior, a profesorilor de limbă polonă din învățământul preuniversitar precum și în cadrul vizitelor de scurtă durată.

Articolul 30

Partea trimițătoare se va asigura că persoanele participante la schimburile prevăzute de prezentul Program să posede polițe de asigurare în caz de boli inopinate sau accidente, cu excepția cazurilor când dreptul la deservirea medicală reiese din dispozițiile părții primitoare.

Articolul 31

Persoanelor participante la schimb în baza articolului 14 a Programului:

1. Partea primitoare le va asigura:

- 1) instruire sau stagiu gratuite în instituțiile de învățămînt superior de stat publice, și în instituțiile autorizate pentru realizarea studiilor de doctorat;
- 2) posibilitatea cazării contra plată în cămine studentești.

2. Partea trimițătoare se va asigura că participanții la schimb vor deține mijloace financiare pentru întreținere și cazare.

3. Transmiterea actelor candidaților pentru următorul an academic se va realiza prin canale diplomatice, pînă la sfîrșitul lunii aprilie a anului respectiv.

Articolul 32

1. Persoanelor, delegate în baza articolului 16 a Programului, pentru muncă didactică în Republica Moldova, Partea moldovenească le va asigura:

- 1) achitarea salariului lunar și a indemnizațiilor de concediu, în conformitate cu prevederile legislației interne;
- 2) suport în perfectarea actelor necesare pentru sejur și încadrarea în cîmpul muncii.

2. Partea poloneză va acoperi cheltuielile de deplasare pînă la locul de lucru și înapoi a cadrelor didactice și ale profesorilor delegați. Partea poloneză va transmite actele cadrelor didactice și ale profesorilor prin canale diplomatice, nu mai tîrziu de 15 mai fiecărui an.

Articolul 33

Persoanelor participante la schimb în baza articolului 17 a Programului, Partea primitoare le va acoperi cheltuielile pentru participare la cursuri, cu excepția cheltuielilor de călătorie.

Articolul 34

Persoanele care au început studiile superioare, de doctorat sau stagiul științific pînă la intrarea în vigoare a prezentului Program, vor continua studiile, inclusiv pînă la terminarea lor, în condițiile stabilite anterior.

Articolul 35

1. În urma înțelegerii reciproce între Părți în prezentul Program pot fi introduse modificări și completări, expuse în protocoale separate, care devin parte integrantă a prezentului Program.

2. Litigiile și discordanțele, care rezultă din interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentului Program, vor fi soluționate pe calea negocierilor și consultațiilor.

VI. Dispoziții finale

Articolul 36

Programul nu exclude posibilitatea realizării unor altor forme de colaborare în domeniul culturii, educației, științei, tineretului și sportului cu condiția coordonării lor pe cale diplomatică.

Articolul 37

1. Programul va intra în vigoare în ziua primirii Notei diplomatice despre îndeplinirea de către Părți a procedurilor interne necesare pentru intrarea lui în vigoare. Programul va fi în vigoare pînă la 31 decembrie 2008.

2. Programul va fi valabil pînă la intrarea în vigoare a unui nou Program, însă nu mai tîrziu decît 31 decembrie 2009.

Semnat la *Chișinău* *14 iunie* anul *2006* în două exemplare, fiecare în limbile moldovenească și polonă ambele texte fiind egal autentice.

**Pentru Guvernul
Republicii Polone**

Barbara Tugol-Treunisz

**Pentru Guvernul
Republicii Moldova**

Ștefan